

Budoucí úkoly ozbrojených sil České republiky

Autor článku se zamýšlí nad možnými změnami v poslání a úkolech Armády České republiky, které dedukuje z dlouhodobých trendů vývoje bezpečnostního prostředí. Předkládané teze vycházejí z předpokladu dominující role USA ve světě, i když existují názory, že realizace tzv. preemptivní strategie Spojené státy oslabuje jak finančně, tak pokud jde o lidské zdroje, což by zpětně mohlo jejich vedoucí roli ve světě ohrozit. Funkčnost či nefunkčnost preemptivní strategie je tématem na samostatný článek, právě tak jako aktuální novinová témata, jako např. jednostranné vyhlášení nezávislosti Kosova. Kosovo je sice problém, ale v dlouhodobém výhledu je jeho význam marginální. Mimo rámec úvah o jsou i možné vnitřní komplikace, např. nesouhlas části obyvatelstva s expedičním charakterem čs. ozbrojených sil či nákupem nových zbraňových systémů. Rozbor této problematiky patří spíše do oblasti vnitropolitických analýz.

Úspěšné naplnění poslání ozbrojených sil České republiky (OS ČR) a úkolů z něho vyplývajících jsou ovlivněny podmínkami, ve kterých budou nasazeny. Hovoříme o tzv. **operačním prostředí**. V tomto smyslu je charakter předpokládaného použití OS ČR základem pro definování požadovaných schopností v dlouhodobé perspektivě. Tento přístup a uvedené informace byly využity jako jeden ze vstupních podkladových materiálů při tvorbě **dlouhodobé vize rezortu Ministerstva obrany**, která byla vypracována v první polovině roku 2008.

1. Trendy vývoje bezpečnostního prostředí

Bezpečnostní prostředí bude v horizontu příštích 20 let i nadále charakterizováno rostoucí komplexností, vysokou dynamikou probíhajících změn a vzájemnou provázaností různých faktorů. Jeho pozitivní i negativní projevy ve formě příležitostí a ohrožení pro zajišťování obrany a bezpečnosti České republiky budou jen velmi obtížně předvídatelné. Na základě současné úrovně znalostí o budoucích stavech je možné identifikovat následující vývojové trendy a důsledky pro Českou republiku.

- a) **Prohlubování provázanosti a závislosti v mezinárodních vztazích.** Dominující postavení Spojených států v mezinárodních vztazích bude pokračovat i přes sílící vliv regionálních mocností (Brazílie, Číny, Ruska, Indie, Indonésie, Íránu a Japonska) a určitou stagnaci vlivu zemí Evropské unie.

Možnost vojenské konfrontace mezi mocnostmi bude i přes odlišnost řady jejich zájmů vzhledem ke stupni jejich vzájemné provázanosti a závislosti poměrně velmi nízká. Česká republika bude nedílnou součástí západního civilizačního okruhu a nebude s největší pravděpodobností konfrontována se státem, který by usiloval o přímé vojenské ohrožení její suverenity a integrity. Pokud se podaří udržet současné tempo evropské integrace je vznik rozsáhlého konvenčního vojenského konfliktu v Evropě s přímými důsledky pro Českou republiku a její spojence vysoce nepravděpodobný.

Případnou hrozbu tohoto druhu bude možné identifikovat s dostatečným časovým předstihem a pro zvládání méně pravděpodobných, ale z pohledu důsledků nejzá-

važnějších krizových situací v podobě regionálních a globálních válečných konfliktů ohrožujících životní, strategické a další významné bezpečnostní zájmy České republiky a jejích občanů bude k dispozici dostatečný časový prostor pro účinnou reakci.

- b) Rostoucí význam nestátních aktérů** v systému mezinárodních vztahů a to jak v podobě nevládních organizací poskytujících humanitární a rozvojovou pomoc, monitorujících dodržování lidských práv nebo poskytujících odborné zázemí státům i mezinárodním organizacím, tak i v podobě velkých nadnárodních korporací, jež budou nadále posilovat svůj vliv na rozhodování vlád a hospodářský vývoj v dané zemi. Lze též očekávat významné posilování role soukromých subjektů v bezpečnostní oblasti. Rozhodující význam pro bezpečnost České republiky a jejich spojenců budou představovat aktéři mezinárodního terorismu a mezinárodního organizovaného zločinu.
- c) Prohlubování ekonomické globalizace.** Globalizace bude stále intenzivněji probíhat mimo dosah instituční moci států. Vedle pozitivního působení na světovou ekonomiku bude prohlubovat rozdíly mezi těmi, kteří jsou do tohoto procesu zapojeni a profitují z něj, a těmi, kteří se z různých důvodů na tomto procesu nemohou nebo nechtějí podílet a nebo v celosvětové konkurenci neobstáli – a to jak v mezinárodním, tak i ve vnitrostátním měřítku. Informační technologie a média povedou intenzivněji ke změně vnímání celosvětových událostí z hlediska času a prostoru a mohou přispět k rychlému šíření ekonomické nestability.
- Česká republika bude otevřenosti své ekonomiky využívat k posílení obchodních aktivit, prohlubování mezinárodní spolupráce a k zajištění potřebných strategických surovin a zdrojů, které potřebuje pro zajištění svého udržitelného rozvoje. K prosazení ekonomických zájmů mohou být v krajních situacích využity schopnosti ozbrojených sil České republiky ve spolupráci se spojenci.
- d) Pokračování nerovnoměrného demografického vývoje.** Většina přírůstku světové populace nastane v rozvojových zemích, kde bude doprovázena nekontrolovatelnou urbanizací. Naopak obyvatelstvo ve vyspělých zemích včetně České republiky bude stárnout. V zemích s populační explozí se mohou zhoršovat životní podmínky vedoucí k rozpadu politického, ekonomického a sociálního systému s následnou masovou imigrací, která může vyvolat řadu bezpečnostních problémů spojených s ekonomikou a sociální integrací přistěhovalců do přijímající společnosti. Rostoucí mobilita a koncentrace obyvatelstva usnadní rychlé šíření nakažlivých chorob, které mohou vést až k pandemiím. Česká republika nebude vzhledem ke svému geografickému umístění vystavena přímému ohrožení v případě vzniku migračních vln. Řízená imigrace bude mít pozitivní důsledky na ekonomiku země. Vzhledem k pokračujícímu hospodářskému růstu se z tranzitní země stane zemí cílovou s prohlubováním multikulturality společnosti.
- e) Pokračující devastace životního prostředí vyvolaná lidskou činností.** V některých oblastech ve světě může docházet ke katastrofálnímu úbytku zdrojů obživy, migračním tlakům a společenskému rozvratu. Podobné dopady může mít i změna klimatu vyvolaná přírodními změnami nebo lidskou činností. Obě skutečnosti pravděpodobně povedou k nárůstu přírodních katastrof jak ve světě, tak i na území České republiky (povodně, vichřice, sucha). Je nutné počítat s angažovaností České republiky včetně využití schopností OS ČR v rámci humanitární pomoci a záchranných akcí při odstraňování následků krizových situací.

- f) **Vznik slabých či zcela zhroutených států** bude představovat rozhodující zdroj nestability v mezinárodních vztazích a živnou půdu pro vznik vnitrostátních a regionálních konfliktů s celosvětovými důsledky. Chronickým problémem bude i nadále existence často historicky podmíněných **ohnisek napětí** v některých částech světa, jež může eskalovat až v občanskou či mezistátní válku a destabilizovat systém mezistátních hranic. Potenciál vzniku konfliktu bude umocňován působením politických a náboženských extrémistů, kteří budou v různé kombinaci zneužívat rozdíly v ekonomické vyspělosti, etnické a národnostní příslušnosti a v oblasti civilizace a kultury, náboženství a politického přesvědčení. Česká republika bude vzhledem ke svému mezinárodnímu postavení a ekonomickému významu přispívat v rámci svých možností na prevenci vzniku této nestability a bude se podílet jak nevojenskými, tak i vojenskými nástroji na posílení demokracie a právnosti ve světě.
- g) **Růst poptávky po strategických surovinách**, zejména po fosilních palivech, která budou i nadále hlavním zdrojem energie. Jejich těžba se bude odehrávat ve stále náročnějších podmínkách a nelze vyloučit občasně výpadky jejich dodávek na světový trh, ať již budou příčiny přírodní, technické, ekonomické či politické. Pro Českou republiku bude životně důležité udržet přístup k těmto surovinám.
- h) **Pokračující dynamický rozvoj vědy a technologií.** Tempo technologického rozvoje bude udáváno především civilním sektorem. Bude se zvyšovat dostupnost vyspělých vojenských i komerčních technologií využitelných ve vojenské oblasti, což bude představovat nové příležitosti i pro potenciální protivníky. Pro vojenské účely budou aplikovány poznatky z oblasti informačních technologií, nanotechnologií a biotechnologií. Věda a technologie umožní další rozvoj systému velení a řízení, shromažďování, vyhodnocování a přenos informací v reálném čase. Bude pokračovat rozvoj senzorů, družicové techniky, bezobslužných automatizovaných systémů. Zvyšována bude přesnost, dosah a letalita zbraní a zbraňových systémů. Nové materiály přispějí ke snížení logistické náročnosti systému (lehčí technika, menší spotřeba paliv a energie), jejich mobility a udržitelnosti. Zvyšována bude ochrana vlastních systémů a živé síly. Rozhodující význam pro udržení funkčnosti státu ve všech jeho doménách bude mít ochrana před narušením jeho kybernetických systémů (počítačových řídicích systémů).
- i) Jednou z nejzávažnějších hrozeb bude pokračující **šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, zejména balistických raket**. Lze předpokládat, že pro státy usilující o jejich získání budou i nadále v první řadě nástrojem prestiže, odstrašení nebo silové diplomacie. Existuje však možnost, že se zbraně hromadného ničení dostanou do rukou nestátních aktérů, vůči nimž lze jen obtížně uplatnit tradiční diplomatické nástroje či strategii odstrašení a budou reálně použity jak proti České republice, tak jejím spojencům.

Výše zmíněné trendy představují pro Českou republiku jak významné příležitosti pro zajištění své obrany a bezpečnosti, tak i potenciální ohrožení svých bezpečnostních zájmů. Hrozby a rizika se mohou za určitých podmínek stát příčinou široké škály krizových stavů ve světě, tak i na území České republiky se závažnými politickými, ekonomickými a sociálními důsledky nejen pro občany České republiky, ale i občany našich sousedů a spojenců.

Charakter budoucího bezpečnostního prostředí bude vyžadovat komplexní přístup mezinárodního společenství při řešení krizových situací a koordinované využívání všech dostupných

nástrojů, včetně vojenské síly. Vojenská síla zůstane důležitým faktorem a bude mnohdy nezbytná při řešení krizových situací. Nepůjde ovšem o jediný nástroj zajištění bezpečnosti. Význam ostatních, civilních aktérů při zajišťování bezpečnosti a řešení krizových situací poroste a spolu s tím bude vzrůstat důležitost vzájemné spolupráce.

Prevence hrozeb, včasné odhalování rizikových symptomů, jejich účinná eliminace případně rychlé odstraňování vzniklých následků bude vyžadovat i v budoucnosti existenci bezpečnostních nástrojů, mezi které budou patřit i ozbrojené síly České republiky. Ozbrojené síly si musí udržet relevantní schopnosti k eliminaci negativních projevů bezpečnostního prostředí na Českou republiku jak v krátkodobém, tak i dlouhodobém časovém výhledu při využití všech příležitostí, které jim jeho vývoj nabídne.

2. Pravděpodobná podoba operačního prostředí

Operační prostředí [1] je dáno vlastnostmi a charakteristikami jednotlivých domén, ve kterých budou OS ČR operovat, a vlastnostmi subjektů, se kterými budou vstupovat do interakcí při plnění úkolů. Mezi tyto domény patří vlastní bojiště, informace, komplexní terén, klimatické podmínky, protivník, vlastní síly a další subjekty. Pochopení operačního prostředí a jeho důsledků je kritickým elementem pro rozvoj schopností OS ČR v dlouhodobé perspektivě a úspěšnou přípravu, plánování a vedení budoucích operací.

Budoucí bojiště

Prostor bojiště bude trojdimenzionální (pozemní, vzdušný a vesmírný). V operacích bude velmi obtížné odlišit frontu se zázemím a civilní obyvatelstvo od nepřítele. Vymizí přímý kontakt mezi válčícími stranami. Síly a prostředky na bojišti budou stále více rozptýleny. Bude se zvyšovat význam nižších velitelů pro vedení války. Jejich rozhodnutí nebudou vycházet výhradně z rozkazu nadřízených, ale z pochopení jejich záměru, který budou pružně realizovat ve velmi dynamicky se měnící situaci. Masovost použití sil a prostředků bude nahrazována pohyblivostí menších skupin, rostoucím dosahem a zvyšující se přesností jejich působení.

S růstem ničivé síly zbraní bude postupně zanikat linearita bojiště, která byla v minulosti potřebná pro vytvoření potřebných účinků palby. Vzdušná nadvláda a vzdušná podpora s komplexním leteckým úderem vytvoří předpoklad agilní bojové podpory. Rozhodující bude přesné a včasné zasazení odpovídajících sil, komplexní mobilita a udržitelnost v operaci do doby splnění úkolu včetně jejich ochrany. OS ČR budou působit s celou řadou dalších organizací, se kterými budou koordinovat své aktivity. V operacích budou konfrontovány s vsudypřítomnými médii. Bude klesat význam centralizované logistiky, která nebude schopna zabezpečit jednotky na nelineárním bojišti. Úsilí bude zaměřeno na snížení závislosti vojsk na logistice.

Cílem vedení operací nebude výhradně vlastní fyzické zničení protivníka, ale pozornost se bude stále častěji zaměřovat na zničení jeho vnitřní morální síly (podpora veřejného mínění, kulturní bohatství a tradice – informační a psychologická válka). Boj bude přenášen do zastavěného prostoru s civilním obyvatelstvem. Omezení pro použití sil a prostředků budou dány rovněž ekologickými aspekty při vedení operací a nutnost ochrany kulturního dědictví s minimalizací kolaterálních škod. Pro úspěch v operacích bude boj o získání důvěry místní veřejnosti, která bude účastníkem konfliktu. Znovuobnovení míru a stabilizace státu nebo

regionu bude závislé jak na navedení fyzické bezpečnosti, tak i na obnovení politických, ekonomických a sociálních funkcí – dosažení komplexního výsledku a efektů podporujících naplnění konečného stavu dané operace.

Technologická a informační doména

Pro efektivní použití OS ČR bude nutné pokračovat v rozvoji interoperability a kompatibility se spojenci, a to na nejnižší možné úrovni systému velení a řízení. Úroveň vybavení ozbrojených sil moderní výzbrojí a ostatním materiálem a schopnost je účinně využívat bude i v budoucnosti hlavním předpokladem k dosažení úspěchu v operaci. Budoucí technologie budou podporovat procesy spojené ke zvládnutí informací, jejich včasné a přesné získávání, zpracování, předávání a ochranu v reálném čase. Ozbrojené síly budou vybaveny neletálními zbraněmi a samonaváděcí vysoce přesnou municí. Zbraně a zbraňové systémy budou multifunkční, odolné proti působení prostředků protivníka. Dojde k nárůstu bojové síly na nižším stupni. Voják se stane samostatným bojovým systémem. Budoucí konflikty nebudou pouze o technologické převaze. Komunikační technologie a internet budou dostupné všem. Umožní komunikaci a rozšíří spektrum zájmů a působení soupeřících stran nejen na určitý stát, ale i na regionální nebo i vyšší úroveň.

Vzhledem k přenosovým schopnostem informací komunikačními a informačními systémy v reálném čase budou operace plánovány a řízeny na velké vzdálenosti: *Network Centric Warfare, Reach Back Operations*. [2] Velitel nebude muset mít fyzický vizuální kontakt s bojištěm a bude realizovat velení z jakéhokoli místa v prostoru operace.

Sběr informací z různých zdrojů (senzory) umožní účinně lokalizovat, pozorovat, rozlišovat a sledovat objekty a cíle. V asymetrickém konfliktu s nekonvenčním protivníkem bude však tato schopnost významně snížena. Bude vytvářen společný přehled o vývoji situace (*Situational Awareness*) cestou systému C4IS a udržována informační převaha vycházející ze synergických účinků průzkumu. Informace budou zvyšovat dynamiku bojové činnosti – operačního tempa. Koncepte *ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition, Reconnaissance)* a projekt *AGS (Air Ground Surveillance)* umožní společné analýzy, vyhodnocování a integraci informací o bojišti (protivník, jeho zámysl a činnost, terén, klimatické podmínky).

Komplexní terén a klimatické podmínky

Kreativní využití klimatických podmínek a vlastností terénu pro dosažení úspěchu v operacích představovalo v historii vojenství vždy konkurenční výhodu nad protivníkem. OS ČR budou působit v podmínkách, které se zásadně odlišují od klimatických i terénních zvyklostí středoevropského prostoru. Pro budoucí prostředí (komplexní terén, vysoká vlhkost a teploty, vysoká nadmořská výška, vysoká prašnost či nízké teploty vzduchu) bude potřebné přizpůsobit výcvik, přípravu a operačně technické charakteristiky výzbroje, výstroje a dalšího materiálu.

Potenciální protivník

Tradiční protivník byl v minulosti jednoznačně identifikovatelný v souladu s mezinárodním právem válečným. V budoucnosti bude však jeho identifikace jen velmi obtížná. Jeho tech-

nologická a doktrinální úroveň bude pravděpodobně nižší, než budou schopnosti spojenců. Tato skutečnost povede k vedení asymetrických operací.

Asymetrický protivník nebude usilovat o „vítězství v přímé konvenční konfrontaci“, ale o prosazení vlastních pravidel hry. Bude se snažit vyhnout celkové porážce a bude prodlužovat trvání konfliktu nad dobu přijatelnou pro druhou stranu. Bude medializovat výsledky a k tomu bude využívat zranitelnost otevřených demokratických a svobodných států. Bude usilovat o přímé ohrožení našeho vlastního území s cílem maximalizovat škody na lidských životech nebo jeho infrastruktuře. Asymetrický protivník nebude usilovat o získání vzdušné převahy. Bude se vyhýbat otevřené konfrontaci ve volném terénu a přesune svoji činnost do horských oblastí a městských aglomeracích, kde jsou minimalizovány důsledky technologické asymetrie. Bude se orientovat na útoky proti civilnímu obyvatelstvu, na ničení prvků civilní i vojenské infrastruktury. Může použít ZHN. Vedle existence asymetrického protivníka je nutné počítat i s možností působení proti protivníkovi s obdobnými technologickými schopnostmi, tedy regulérním ozbrojeným silám jednoho nebo i více států.

Vlastní síly

Výstavba OS ČR bude orientována na rozvoj expedičních schopností schopných koordinovat aktivity s dalšími především civilními vládními i nevládními aktéry. Jednotlivé druhy sil budou působit společně v rámci úkolových uskupení. Úspěch v budoucích operacích bude dán schopností naplnit komplexně stanovené cíle využitím politického, ekonomického, vojenského potenciálu spojenců.

Protivník nebo krizová situace bude hodnocena v celém spektru politických, ekonomických a vojenských atributů. Budou hledána řešení vedoucí k vytvoření účinků, které budou snižovat operační schopnosti protivníka, budou neutralizovat jeho sílu a omezovat jeho odhodlání k boji nebo použití síly. Budou hledána rozhodující místa (*Centre of Gravity*), proti kterým se bude působit nejvhodnějšími prostředky. Hovoříme o operacích zaměřených na dosažení žádoucích účinků (*EBO - Effects Based Operations*). Operace budou vedeny menšími silami, vysokým tempem, s minimálními ztrátami a menšími vedlejšími účinky. Složení sil bude vytvářeno v souladu s potřebami operace. Síly budou vytvářet technologickou a informační převahu.

Doména času

Čas bude představovat zásadní kalkulační jednotku pro přípravu, plánování a vedení operací. Současné spektrum bezpečnostních hrozeb a rizik a zákonitosti jejich projevu budou vyžadovat síly s odlišnými úrovněmi jejich dostupnosti. Čím dříve bude konflikt řešen, tím menší úsilí si vyžádá jeho zvládnutí. Síly s vysokou pohotovostí budou určeny pro preemptivní charakter operací nebo budou vytvářet podmínky pro zasazení hlavních sil nižší pohotovostí. Řešení konfliktu či krize vojenskými nástroji v rámci operací na prosazení míru povede ke splnění vojenských cílů operace v relativně krátkém časovém úseku. Následná stabilizace regionu či země v rámci řešení politických cílů operace může vyžadovat velmi dlouhé časové úseky a schopnost dlouhodobého udržení stabilizačních sil (logistika, rotace).

Dlouhodobý charakter operací zaměřených na postkonfliktní stabilizaci bude představovat dlouhodobou zátěž pro ozbrojené síly s významnými zdrojovými důsledky. Pro globální konflikt vysoké intenzity nebudou vytvářeny reálně existující schopnosti (omezení zásob a mobili-

zace). Reakční čas umožní vytvářet pouze podmínky pro jejich výstavbu v případě zhoršení bezpečnostní situace a zvýšení pravděpodobnosti vzniku globální vojenské konfrontace.

Základním posláním OS ČR je a v budoucnosti i bude obrana vlastního teritoria státu a spojenců. Vzhledem k politicko-vojenským ambicím ČR a spojenců budou prosazovány politické, ekonomické a bezpečnostní zájmy mimo současné hranice a ozbrojené síly budou nasazovány ve strategických vzdálenostech, v odlišných geografických, klimatických a kulturních podmínkách. Použití sil a prostředků OS ČR bude realizováno v mnohonárodních společných operacích. Jejich samostatné nasazení k eliminaci hrozeb vojenského charakteru je jen málo pravděpodobné.

Použití OS ČR ve velkých vzdálenostech bude komplikovat jejich zasazení v potřebném čase a jejich udržení v operaci do okamžiku naplnění cílového stavu. Pouze síly přepravitelné strategickými prostředky vzdušné přepravy umožní včasnou reakci na krizové situace. V zemích s chybějící infrastrukturou a omezenými zdroji bude obtížné využít koncepci podpory hostitelskou zemí (HNS). Energie, pitná voda, potraviny a další logistické služby budou stále častěji zabezpečovány s využitím civilního sektoru (závislost na vnějších zdrojích). OS ČR se budou orientovat především na své základní operační funkce. Pro ČR bude stále obtížnější udržovat dostatečně silné a vyvážené konvenční síly v celém spektru schopností a současně zabezpečit jejich rozvoj pro potřeby expedičního vedení operací.

Závěr

Na základě zhodnocení dlouhodobých trendů vývoje bezpečnostního prostředí a jejich negativních důsledků pro Českou republiku a její spojence je zřejmé, že i v budoucnosti je potřebné disponovat relevantními vojenskými schopnostmi, které budou využitelné k ochraně životních, strategických a dalších bezpečnostních zájmů České republiky a jejich spojenců. OS ČR budou využívány k plnění následujících úkolů:

1. Ve spolupráci se spojenci zajistí postupným nárůstem sil a prostředků spolehlivou obranu teritoria státu, občanů a majetku proti jakémukoli vnějšímu ohrožení.
2. Věrohodným způsobem přispějí k zajištění kolektivní obrany teritoria spojenců.
3. Zajistí ochranu a evakuaci osob působících v zahraničí v krizových situacích.
4. Přispějí k udržení míru a stability ve světě a prosazení demokratických hodnot a lidských práv (upadající státy a terorismus, pozorovatelské mise).
5. Podpoří prosazení rozhodnutí mezinárodních bezpečnostních organizací (embarga).
6. Budou se podílet na zajištění potřebné humanitární a záchranné pomoci ve světě.
7. Přispějí k udržení pravidelného přísunu strategických surovin a dostupnosti zahraničních trhů.
8. Budou asistovat při eliminaci rozsáhlých hrozeb kriminální povahy včetně ohrožení kybernetického prostoru.
9. Budou se podílet při eliminaci rozsáhlých průmyslových a ekologických katastrof a jejich negativních sociálních projevů.
10. Zajistí činnost a podporu spojenců tranzitujících nebo působících na území státu.
11. Posílí složky záchranného systému při udržení pořádku, ochraně hranic (migrace) a významných prvků infrastruktury státu (terorismus).

Poznámky:

- [1] Operační prostředí je tvořeno souborem činitelů, podmínek, okolností a vlivů, určujících podmínky, ve kterých bude vojenská operace probíhat. Patří do něj protivník, terén, klimatické podmínky, místní obyvatelstvo se svou sociálně-politickou a kulturní strukturou a historií, ekologické prostředí, technologické faktory, informace, vlastní síly a další.
- [2] Network Centric Warfare – vedení bojové činnosti s využitím centrálních sítí (americká brigáda Stryker); Reach Back Operations – je to podpora velitelů v jejich rozhodovacím procesu: zašlou problém, který mají v operaci, na odpovídající instituci v zázemí, ta navrhne jeho řešení a s využitím simulačních technologií toto řešení také ověří.

Literatura:

- Transformace resortu Ministerstva obrany České republiky*. Usnesení vlády ČR č. 1194, 22. října 2007.
- Comprehensive Political Guidance*. Endorsed by NATO Heads of State and Government on 29 November 2006. <http://www.nato.int/docu/basicxt/b061129e.htm>.
- Long Term Vision EU*. Military Staff, 10150/06, Brusel 2006.
- RENARD, T. *Climate Change and International Security*. Understanding a complex relationship in order to forecast future conflicts (2007-2030). 2007.
- The Joint Operational Environment. *The World Through 2030 and Beyond*. United States Joint Forces Command. 2006.
- The DCDC Global Strategic Programme 2007-2036*. Development, Concepts and Doctrine Centre, MOD, United Kingdom. 2007. <http://www.dcdc-strategictrends.org.uk/>.
- Future World Scenario. *Supporting Paper to the Long Term Requirement Study*. Allied Command Transformation, 2006.
- Mapping the Globale Future. *Report of the National Intelligence Councils 2020 Project*. National Intelligence Council, 2004.
- Strategic Vision: The Military Challenge*. MC 324/1. Allied Command Transformation, 2004.
- JANOŠEC, J. a kol. *Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025*. Praha: ÚSS, MO ČR- AVIS, 2005.

Náboženský fanatismus šířící se z Blízkého východu všechno změnil. Před terorismem, který islámští radikálové používají jako metodu boje, není v bezpečí žádná země. Pokud jim k tomu dáme prostor, mohou s velkou ničivou silou udeřit na libovolnou vzdálenost a cíl, pro který se rozhodnou. Mírumilovnost a sebevětší snaha do ničeho se nevměšovat nás před nimi nemůže ochránit. V očích radikálů jsme legitimním cílem už jenom proto, že kulturně patříme k západnímu světu a vyznáváme svobodu slova, jejíž součástí jsou i karikatury islámských symbolů nebo kritika islámu jako takového. Ať se nám to líbí nebo ne, jsme součástí konfliktu, který jsme si nevymysleli ani jej nevyvolali.

Afgánistán je teritorium, ze kterého byly naplánovány teroristické útoky z 11. září 2001 a dost možná i další teroristické akce. To byl důvod, proč jsme se společně s NATO rozhodli svrhnout režim, který zde islámské teroristy hostil a podporoval. Bez stabilizace a civilní rekonstrukce této země by však hrozba terorismu nezmizela. Se svými kmenovými územími a tradičně slabou centrální vládou je Afgánistán ideálním zázemím terorismu. Připustíme-li, aby si zde radikálové znovu vybudovali základny a mohli nerušeně spřádat plány na to, jak zabít co nejvíce lidí na Západě, pak bude v ohrožení nejen Amerika, ale stejně tak i Evropa – a my s ní.

**Vlasta Parkanová,
ministřyně obrany ČR
Uctili jsme hrdinu, boj pokračuje
Mladá fronta DNES, 28. 3. 2008**